

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ № 2
Кафедра криміналістичного забезпечення та судових експертиз**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор НАВС

полковник поліції

Станіслав ГУСАРЄВ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КРИМІНАЛІСТИЧНА ФОТОГРАФІЯ ТА ВІДЕОЗАПИС

Статус дисципліни – вибіркова
Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
Ступінь вищої освіти – бакалавр
Галузь знань: Право (08)
Спеціальність: Право (081)
Освітня програма: Право
Форми здобуття вищої освіти: денна
Мова викладання: українська
Форма підсумкового контролю: залік

Київ – 2023

Розробник:

Тетяна МИХАЛЬЧУК – доцент кафедри криміналістичного забезпечення та судових експертиз навчально-наукового інституту №2 Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук

Євгенія СВОБОДА – професор кафедри криміналістичного забезпечення та судових експертиз навчально-наукового інституту № 2 Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри криміналістичного забезпечення та судових експертиз навчально-наукового інституту №2 НАВС
Протокол від 31 серпня 2023 року № 1.

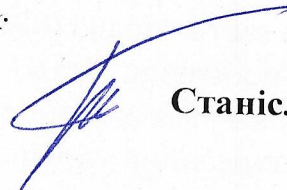
Завідувач кафедри

Володимир АТАМАНЧУК

Схвалено науково-методичною радою НАВС
Протокол від dd 09. 2023 року № dd.

Голова науково-методичної ради

Станіслав ГУСАРЄВ

Результати перегляду робочої програми навчальної дисципліни

протокол засідання кафедри
від ____ . ____ 202_ № ____

протокол науково-методичної ради від ____ . ____ 202_ № ____

Завідувач кафедри

Голова НМР

Робоча програма переглянута на 20 ____ /20 ____ н.р. без змін; зі змінами

протокол засідання кафедри
від ____ . ____ 202_ № ____

протокол науково-методичної ради від ____ . ____ 202_ № ____

Завідувач кафедри

Голова НМР

Робоча програма переглянута на 20 /20 ____ н.р. без змін; зі змінами

протокол засідання кафедри
від ____ . ____ 202_ № ____

протокол науково-методичної ради від ____ . ____ 202_ № ____

Завідувач кафедри

Голова НМР

1. Загальні відомості про навчальну дисципліну

Предметом вивчення навчальної дисципліни є система наукових положень, а також розроблених на її основі фотографічних прийомів фото- і відеозйомки, засобів та методів, які використовуються при збиранні і дослідженні доказової інформації для розслідування кримінальних правопорушень.

Мета й завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Криміналістична фотографія та відеозапис» є оволодіння, насамперед, традиційними засобами, прийомами і методами застосування фотографічної фіксації перебігу та результатів слідчих (розшукових) дій, слідів та предметів (речових доказів), а також на активне формування та розвиток навичок і умінь використовувати із зазначеною метою сучасних комп'ютерних технологій.

Навчання має бути спрямоване на формування творчої особистості, інтелектуально активної, здатної самостійно і логічно мислити, аргументовано, на сучасному науковому рівні вирішувати завдання під час техніко-криміналістичного забезпечення слідчих (розшукових) дій.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Криміналістична фотографія та відеозапис» є опанування знаннями, вміннями та навичками вирішувати завдання в процесі здійснення професійної діяльності (проведенні слідчих (розшукових) дій), а саме:

- засвоєння теоретичних положень фізичної та геометричної оптики;
- вивчення теоретичних основ процесу застосування науково-технічних засобів з метою отримання фото- (статичного) та відео- (динамічного) зображення як джерела доказової інформації;
- набуття здобувачами практичних навичок фіксації, зберігання, обробки та використання отриманої інформації при розслідуванні кримінальних правопорушень;
- опанування сучасними комп'ютерними технологіями отримання фотографічних зображень.

Пререквізити: «Кримінальний процес», «Криміналістика», «Теорія судової експертизи».

Постреквізити: «Криміналістичне зброєзнавство», «Криміналістичне документознавство».

Компетентності відповідно до освітньої програми:

інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі правничої діяльності.

загальні компетентності:

- ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
- ЗК 6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології;

- ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- ЗК9. Здатність працювати в команді.
- спеціальні (фахові, предметні) компетентності:*
- СК8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини;
- СК9. Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності;
- СК10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин;
- СК 13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.

Програмні результати навчання:

Результати вивчення дисципліни деталізують програмні результати навчання, передбачені відповідним стандартом вищої освіти України, що виявляються у вміннях та навичках:

- РН 13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.
- РН 15. Вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.
- РН 16. Використовувати комп'ютерні програми, необхідні у правничій діяльності.
- РН 17. Працювати в команді, забезпечуючи виконання завдань команди.
- РН 19. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.
- РН 20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.

Знання, вміння, навички

знати:

- основні поняття загальної і криміналістичної фотографії та відеозапису;
- будову фотографічної апаратури, її можливості (з урахуванням технічних характеристик) та принцип дії;
- правила одержання, фіксації, обробки та зберігання статичної (фото-) і динамічної (відео-) інформації;
- методи зйомки у криміналістичній фотографії;
- завдання, які вирішує криміналістична фотографія та відеозапис при проведенні слідчих (розшукових) дій;
- тактику, методику і особливості фотозйомки процесуальних дій;
- правові підстави застосування фото- та відеозйомки при проведенні слідчих (розшукових) дій;
- перспективні напрями використання фото- та відеозйомки в експертній практиці;
- основні теоретичні положення судової (криміналістичної) фотографії та відеозапису;
- теоретичні основи сучасних фотографічних процесів;
- основи отримання, передачі, запису зображення та звуку з використанням цифрових способів;

- фотографічні методи фіксації і дослідження криміналістичних об'єктів;
 - методи цифрової фотографії і програмне забезпечення для обробки відеозапису;
 - принцип дії, основні технічні характеристики і правила експлуатації фотографічної і відео апаратури і пристроїв, що використовуються в слідчих та експертних підрозділах;
 - властивості криміналістичних об'єктів і особливості їх фотографування;
 - порядок, організацію, тактику, процесуальні вимоги використання фотографічної зйомки і відеозапису при проведенні слідчих (розшукових) дій, експертних досліджень;
 - основні напрямки подальшого вдосконалення методів і засобів судової (криміналістичної) фотографії та відеозапису;
- вміти:*
- правильно застосовувати науково-технічні засоби, прийоми та методи при одержанні, фіксації, зберіганні, обробці й використанні статичної (фото-) та динамічної (відео-) інформації, в залежності від мети і конкретних умов;
 - оформляти результати застосування науково-технічних засобів фіксації криміналістичної інформації у вигляді фотографічних таблиць, відеосюжетів, цифрових файлів на носіях цифрової інформації;
 - формулювати конкретні рекомендації стосовно ефективного проведення зазначених дій;
 - усувати недоліки фотозйомки та обробки зображень, оперативно корегувати відповідні дії в залежності від об'єктивних обставин;
 - користуватися методами судово-оперативної та судово-дослідницької фотографії;
 - користуватися методами відеозйомки при проведенні слідчих (розшукових) дій;
 - застосовувати методи вимірювальної фотографії при фіксації криміналістичних об'єктів;
 - застосовувати технічні засоби відповідно до норм КПК України;
 - користуватися фотографічною і відеотехнікою та устаткуваннями для зйомки;
 - проводити аналіз якості фотографічного і відео зображення;
 - застосовувати отримані знання у своїй професійній діяльності;
 - застосовувати фото- і відеотехніку для фіксації слідів, предметів та інших об'єктів з метою використання результатів зйомки під час досудового розслідування;
- володіти:*
- навичками збору, узагальнення та аналізу інформації про напрямки подальшого вдосконалення методів і засобів криміналістичної фотографії і відеозапису;
 - навичками творчого вирішення професійних завдань;

- сучасними засобами криміналістичної фотографії і відеозапису;
- навичками технічного забезпечення при проведенні слідчих (розшукових) дій;
- прийомами впізнавальної (сигналітичної) фотозйомки;
- прийомами і способами поширення передового досвіду застосування фотографії та відеозапису в правозастосовчій практиці;
- нормативно-правовою базою і теоретичними положеннями при оформленні фототаблиць (ілюстративних таблиць) до протоколів слідчих (розшукових) дій, а також результатами застосування відеозапису;
- навичками процесуального оформлення результатів фото- і відеозйомки для подальшого їх використання в процесі доказування.

2. Структура навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни			
	денна форма здобуття вищої освіти		заочна форма здобуття вищої освіти	
	д/б	Ксф	д/б	ксф
Кількість кредитів ECTS– 3	Рік підготовки			
	2-й	-	-	-
	Семестр			
	3-й	-	-	-
Загальна кількість годин – 90	Лекції			
	6 год.	-	-	-
	Семінарські			
	не передбачено	-	-	-
	Практичні			
	38 год.	-	-	-
	Самостійна робота			
	46 год.	-	-	-
	Вид контролю			
	Залік	-	-	-

3. Тематичний план

(для здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра, за денною формою навчання, державне замовлення)

№ з/п	Назви тем	Нормативний обсяг годин	з них:					Самостійна робота
			Усього годин з викладачем	з них:				
				Лекцій	Практичних занять	Семінарських занять		
1.	Тема 1. Введення в криміналістичну фотографію	8	-	-	-	-	8	
2.	Тема 2. Загальна характеристика фотографічного процесу. Технічні засоби фотозйомки. Основи фотозйомки.	24	18	2	16	-	6	
3.	Тема 3. Панорамна фотозйомка. Вимірювальна фотозйомка. Сигналітична (впізнавальна) фотозйомка	12	6	2	4	-	6	
4.	Тема 4. Мікро і макро фотографія. Репродукційна фотографія. Контрастуюча фотографія.	20	14	2	12	-	6	
5.	Тема 5. Кольоророздільна фотографія. Фотозйомка у невидимій ділянці спектру. Особливості фотозйомки при проведенні окремих слідчих дій.	10	6	-	6	-	4	
6.	Тема 6. Введення в криміналістичний відеозапис	4	-	-	-	-	4	
7.	Тема 7. Технічні засоби криміналістичного відеозапису	4	-	-	-	-	4	
8.	Тема 8. Зображувальні засоби та операторські прийоми криміналістичного відеозапису	4	-	-	-	-	4	
9.	Тема 9. Відеозапис при проведенні слідчих дій	4	-	-	-	-	4	
Усього годин		90	44	6	38	-	46	
Підсумковий контроль: залік								

4. Плани семінарських і практичних занять

денна форма здобуття освіти, державне замовлення

Тема 2. Загальна характеристика фотографічного процесу. Технічні засоби фотозйомки. Основи фотозйомки (16 год).

Навчальні питання та завдання до практичного заняття –16 годин

Заняття №1. Загальна фотографія

Питання до практичного заняття:

1. Поняття, сутність, зміст та особливості фотографічного процесу. Процес утворення зображення на світлочутливому елементі.
2. Сутність природи світла. Види та вибір освітлення при фотозйомці
3. Поняття та сутність процесу фотографічної зйомки. Принцип дії цифрової фотокамери
4. Налаштування фотокамери

Завдання. На основі інформації, отриманої від викладача при перегляді відеоряду з екрана ноутбука на інтерактивній дошці та відображеної у зошитах для практичних занять практично відпрацювати з власними фотокамерами (в залежності від марки і моделі) вправи зі встановлення наявності діапазону налаштувань фотокамери, режимів зйомки та можливості їх зміни, режимів зйомки.

Заняття №2. Вибір оптимального режиму балансу білого.

Питання до практичного заняття:

1. Фотоапарат: основні вузли і механізми.
2. Фотографічні приналежності та устаткування.
3. Види та вибір освітлення при фотозйомці.
4. Баланс білого: поняття та значення.
5. Режими балансу білого.
6. Особливості встановлення ручного балансу білого.
7. Колірна температура світла.

Завдання. Виконати контрольну роботу №1. Вибір оптимального значення режиму балансу білого.

Заняття №3. Глибина різкості.

Питання до практичного заняття:

1. Глибина різкості та глибина різко зображуваного простору
2. Гіперфокальна відстань.
3. Фактори, що впливають на глибину різко зображуваного простору.
4. Кожух розсіювання.

Завдання. Виконати контрольну роботу №2. Вплив значення діафрагми на глибину різкості.

Заняття №4. Зйомка з використанням світлофільтрів.

Питання до практичного заняття:

1. Світлофільтр: поняття, значення, види.
2. Вибірنا здатність.
3. Кратність світлофільтрів.
4. Дія світлофільтрів.

Завдання. Виконати контрольну роботу №3. Зйомка з використанням світлофільтрів.

Тема 3. Панорамна фотозйомка. Вимірювальна фотозйомка. Сигналітична (впізнавальна) фотозйомка (4 год).

Навчальні питання та завдання до практичного заняття – 4 години

1. Поняття та сутність панорамної зйомки.
2. Умови за яких виникає необхідність у панорамній зйомці.
3. Види панорамної зйомки та їх характеристика.
4. Об'єкти панорамної зйомки.
5. Сферична панорама.

Завдання. Виконати контрольну роботу №4. Панорамна фотозйомка.

Тема 4. Мікро- і макрофотографія. Репродукційна фотографія. Контрастуюча фотографія (12 год).

Навчальні питання та завдання до практичного заняття

Заняття №1. Метод макро- та мікрофотозйомки.

Питання до практичного заняття:

1. Поняття та особливості макрозйомки.
2. Освітлення при макрозйомці (види та режими освітлення, опакове, світлопольне та темнопольне освітлення).
3. Техніка мікрофотографії.
4. Поняття і призначення мікрофотографії.
5. Освітлення при мікрозйомці.

Завдання. Виконати контрольну роботу №5. Метод макро- та мікрофотозйомки.

Навчальні питання та завдання до практичного заняття

Заняття №2. Метод контрастуючої фотозйомки.

Питання до практичного заняття:

1. Поняття, сутність та призначення контрастуючої фотографії.
2. Зміна контрасту яскравостей
3. Зміна контрасту в процесі зйомки програмними засобами фотоапарата.

Завдання. Виконати контрольну роботу №6. Метод контрастуючої фотозйомки.

Тема 5. Кольоророздільна фотографія. Фотозйомка у невидимій ділянці спектру. Особливості фотозйомки при проведенні

окремих слідчих (розшукових) дій (6 год).

Навчальні питання та завдання до практичного заняття

Заняття №1. Кольоророздільна фотографія.

Питання до практичного заняття:

1. Поняття кольоророздільної фотографії.
2. Ефективне освітлення: поняття, застосування.
3. Колірне коло, основні та додаткові кольори.
4. Посилення та послаблення колірного контрасту.

Завдання. Виконати контрольну роботу №7. Кольоророздільна фотографія.

Навчальні питання та завдання до практичного заняття

Заняття №2. Фотозйомка у невидимій ділянці спектра.

Питання до практичного заняття:

1. Поняття ультрафіолетової та інфрачервоної фотографії.
2. Спектр електромагнітного випромінювання (видима і невидима ділянка спектру).
3. Світлофільтри, що застосовуються при зйомці в невидимій ділянці спектру.
4. Люмінесценція (флуоресценція та фосфоресценція).
5. Фотозйомка у відбитих УФ та ІЧ променях та видимої люмінесценції, викликаної УФ та ІЧ променями.

Завдання. Виконати контрольну роботу №8. Фотозйомка в невидимій ділянці спектру.

Навчальні питання та завдання до практичного заняття

Заняття №3. Особливості фотозйомки при проведенні окремих слідчих (розшукових) дій.

Питання до практичного заняття:

1. Загальні положення фотографування на місці події.
2. Вимоги, що пред'являються до фотознімків місця події.
3. Загальні положення фотозйомки на місці події.
 - 3.1. Завдання та послідовність фотозйомки на місці події.
 - 3.2. Фотографування на відкритій місцевості.
 - 3.3. Фотографування в приміщенні.
 - 3.4. Освітлення при фотографуванні на місці події.
 - 3.5. Фотографування у незручних умовах.
 - 3.6. Фотографування трупа на місці події.
4. Фотографування при проведенні інших слідчих (розшукових) дій.

Завдання. Виконати контрольну роботу №9. Особливості фотозйомки при проведенні окремих слідчих (розшукових) дій.

5. Завдання для самостійної роботи

До завдань для самостійної роботи у формі тестового контролю здобувачі вищої освіти можуть отримати доступ на сайті НАВС у розділі

«Дистанційні курси» за посиланням: <https://dn.naiiau.kiev.ua/login/index.php> 3349 за допомогою індивідуального логіну і пароллю.

Самостійна робота передбачає пошук та опрацювання рекомендованої літератури (робота в інформаційних мережах), доопрацювання матеріалів лекцій, виконання завдань, що виносяться на самостійне вивчення.

Завдання для самостійної роботи до Теми 1

Завдання. Опрацювати та відобразити у зошиті відповіді на такі питання:
Історичні аспекти виникнення, становлення та розвитку фотографії.
Поняття, система і завдання криміналістичної фотографії.

Завдання для самостійної роботи до Теми 2

Завдання. Опрацювати та відобразити у зошиті відповіді на такі питання:
Формування і розвиток поняття криміналістичної фотографії.
Складові системи криміналістичної фотографії.
Методичні та процесуальні питання криміналістичної фотографії.
Основні технічні вимоги, що пред'являються до фотографічних знімків.

Завдання для самостійної роботи до Теми 3

Завдання. Опрацювати та відобразити у зошиті відповіді на такі питання:
Процесуальне оформлення зйомки при проведенні окремих слідчих (розшукових) дій.

Завдання для самостійної роботи до Теми 4

Завдання. Опрацювати та відобразити у зошиті відповіді на такі питання:
Методичні і процесуальні особливості застосування дослідницької фотографії при проведенні криміналістичних експертиз: макро- та мікрофотозйомки.

Завдання для самостійної роботи до Теми 5

Завдання. Опрацювати та відобразити у зошиті відповіді на такі питання:
Методичні і процесуальні особливості застосування дослідницької фотографії при проведенні криміналістичних експертиз: контрастуюча фотографії (фотозйомки у невидимій ділянці спектру; зміна контрасту в процесі зйомки програмними засобами фотоапарата; кольоророздільна фотографія) та фотозйомки при проведенні окремих слідчих (розшукових) дій.

Завдання для самостійної роботи до Теми 6

Завдання. Опрацювати та відобразити у зошиті відповіді на такі питання:
Поняття криміналістичного відеозапису.
Призначення криміналістичного відеозапису.
Завдання криміналістичного відеозапису.

Завдання для самостійної роботи до Теми 7

Завдання. Опрацювати та відобразити у зошиті відповіді на такі питання:
Переваги відеозапису.

Сучасна відеотехніка, що використовується для відеозапису перебігу слідчих (розшукових) дій.

Технічні вимоги, яким має відповідати відеотехніка.

Завдання для самостійної роботи до Теми 8

Завдання. Опрацювати та відобразити у зошиті відповіді на такі питання:

Зображувальні засоби криміналістичного відеозапису

Основні операторські прийоми криміналістичного відеозапису.

Завдання для самостійної роботи до Теми 9

Завдання. Опрацювати та відобразити у зошиті відповіді на такі питання:

Основні підготовчі дії перед початком відеозйомки.

Об'єкти відеозапису під час огляду місця події.

Особливості відеозапису окремих об'єктів на місці.

Особливості відеозапису при проведенні окремих слідчих (розшукових) дій (ОМП, слідчий експеримент, допит, пред'явлення для впізнання тощо).

6. Індивідуальні завдання

Не передбачено робочим навчальним планом

До індивідуальних завдань, не передбачених навчальним планом, належать: написання рефератів, виконання контрольних робіт, підготовка власних досліджень до виступу на конференціях, участь в олімпіадах тощо.

Завдання для самостійної роботи до Теми 1

Завдання. Підготувати реферати або мультимедійні презентації на такі теми:

1. Загальна характеристика фотографічного процесу.
2. Технічні засоби фотозйомки.
3. Значення світла для формування фотографічного зображення.

Завдання до Теми 2

(Завдання 1)

КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 1.

Вибір оптимального значення режиму балансу білого.

Техніка фотографування:

Зйомка людини (погрудне зображення) цифровою камерою, закріпленою на штативі. Курсант (партнер) тримає картку з прізвиськом того, хто фотографує. Положення фотоапарата: оптична вісь об'єктива перпендикулярна площині об'єкта зйомки. Освітлення: в залежності від умов зйомки (природне, штучне). Фон: природний (штучний).

Умови виконання:

Режим зйомки – Р (програмний).

Режим фокусування – One-Shot AF по центральній частині кадру.

Чутливість (ISO) – 100 одиниць.

Режим вимірювання експозиції – центральнo-зважений (оціночний).

Баланс білого – в залежності від виконуваної вправи.

Фотографічний спалах – вимкнений.

Режим автоспуску – увімкнений.

Вправа № 1. Фотографування об'єкта в режимі WB – люмінесцентна лампа.

Вправа № 2. Фотографування об'єкта в режимі WB – лампа розжарювання.

Вправа № 3. Фотографування об'єкта в режимі WB – сонячне світло.

Висновки. В ході виконання даної контрольної роботи ми прийшли до висновку, що Далі описати особливості фотозйомки при виконанні поставленого завдання і отримані при цьому результати.

Контрольну роботу виконати за зразком, поданим нижче.

КОНТРОЛЬНА РОБОТА №1

Тема: Вказати тему контрольної роботи

Умови виконання:

1. Фотоапаратура: цифровий фотоапарат "Sony" Cybershot 6.0 m.p.; об'єктив "Carl Zeiss" Vario-Tessar 2,8-5,2/6,3-18,9.
2. Налаштування фотоапарата: роздільна здатність – 6.0 mp
розміри зображення – (1200×2300)
якість зображення – FINE (STD) / Нормальна (Середня, Висока), HQ / SHQ
баланс білого – в залежності від вправи
режим зйомки – P (програмний)
режим фокусування – One-Shot AF з автоматичним вибором точки фокусування / по центральній частині кадру
чутливість (ISO) – 80 одиниць
режим вимір. експозиції – Точечний / Оціночний / Інтегральний
корекція експозиції – на яке значення змінювалась в + чи –
різкість – на яке значення змінювалась в + чи –
насиченість – на яке значення змінювалась в + чи –
контрастність – на яке значення змінювалась в + чи –
3. Вправа 1: Зазначити назву вправи (вправ).

Техніка фотографування:

1. Використання фотографічної установки "Білорусь - 912", штатива тощо.
2. Положення фотоапарата: оптична вісь об'єктива перпендикулярна площині об'єкта зйомки, лінія візування паралельна горизонту, під кутом до площини об'єкта зйомки.

3. Освітлення: штучне: кільцевий освітлювач – люмінесцентна лампа / софіти – лампа розжарювання; природне (направлене або розсіяне сонячне світло).

4. Фон: штучний (природний), світлий (темний).

Техніка обробки зображення:

1. Вихідні характеристики файлів з зображенням: розміри (Мб), графічний формат (Jpeg, Tiff, Raw), кольоровий режим (RGB).

2. Назва та версія графічного редактора (Photoshop, не використовувався).

3. Опис та процедура обробки зображення з зазначенням параметрів зміни яскравості, контрастності, колірнього балансу та різкості (які параметри змінювались і як саме, чи не змінювались).

4. Назва, характеристика та послідовність використання графічних фільтрів.

Вправа №1. Фотографування (зазначити поставлене завдання).

ФОТОЗНІМОК

Фото 1 – Зображення

Висновки. В ході виконання даної контрольної роботи ми прийшли до висновку, що Далі описати особливості фотозйомки при виконанні поставленого завдання.....

(Завдання 2)

КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 2.

Вплив значення діафрагми на глибину різкості.

Техніка фотографування:

Зйомка двох об'єктів (книжок) цифровою камерою, закріпленою на штативі. Відстань до першої книжки – 1,5 м., до другої – 2,5 м. Другий об'єкт (книжка) зміщена по відношенню до першої праворуч або ліворуч на відстань, що дорівнює ширині одного об'єкта (книжки). Положення фотоапарата: оптична вісь об'єктива перпендикулярна площині об'єкта зйомки. Освітлення: природне (денне світло) або штучне (лампа розжарювання, люмінесцентна). Фон: природний (штучний). При виконанні вправ пріоритет віддається значенню діафрагми: вправа №1-2 – повністю відкрита діафрагма; вправа №3 – максимально закрита діафрагма. Вправа №1 – картка с прізвиськом того, хто фотографує на першому об'єкті (книжці), вправа №2 – на другому, вправа №3 – на першому.

Умови виконання:

Режим зйомки – М (ручний) або Av.

Режим фокусування – One-Shot AF по центральній частині кадру.

Чутливість (ISO) – 100 одиниць.

Режим вимірювання експозиції – в залежності від об'єкта зйомки: центральньо-зважений (оціночний) або точечний.

Баланс білого – в залежності від колірної температури світла (домінування певного кольору у світлі).

Фотографічний спалах – вимкнений.

Режим автоспуску – увімкнений.

Вправа № 1. Фотографування книжок з різким переднім планом.

Вправа № 2. Фотографування книжок з різким заднім планом.

Вправа № 3. Фотографування усіх книжок в різкості.

Висновки. В ході виконання даної контрольної роботи ми прийшли до висновку, що Далі описати особливості фотозйомки при виконанні поставленого завдання і отримані при цьому результати.

Контрольну роботу виконати за зразком, поданим вище.

(Завдання 3)

КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 3**Зйомка з використанням світлофільтрів.****Техніка фотографування:**

Зйомка поверхні лобового скла автомобіля з відблиском цифровою камерою, закріпленою на штативі. Положення фотоапарата: оптична вісь об'єктива під кутом до площини об'єкта зйомки з найбільшим відображенням відблиску на склі. Освітлення: природне – сонячне світло. При виконанні вправи №2 поляризаційний світлофільтр обертають до максимального зменшення або зникнення відблиску. Картка з прізвищем того, хто фотографує в кожному кадрі.

Умови виконання:

Режим зйомки – М (ручний).

Режим фокусування – One-Shot AF по центральній частині кадру.

Чутливість (ISO) – 100 одиниць.

Режим вимірювання експозиції – центральньо-зважений (оціночний).

Баланс білого – в залежності від умов зйомки (домінування певного кольору у світлі).

Фотографічний спалах – вимкнений.

Режим автоспуску – увімкнений.

Вправа №1. Фотографування об'єкта (поверхні скла автомобіля) без світлофільтра.

Вправа №2. Фотографування об'єкта (поверхні скла автомобіля) з поляризаційним світлофільтром.

Висновки. В ході виконання даної контрольної роботи ми прийшли до висновку, що Далі описати особливості фотозйомки при виконанні поставленого завдання і отримані при цьому результати.

Завдання до Теми 3

(Завдання 1)

КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 4.

Панорамна фотозйомка.

Техніка фотографування:

Зйомка об'єктів, розташованих в предметному просторі на значній відстані способом кругової панорами та протяжного об'єкта способом лінійної панорами цифровою камерою, закріпленою на штативі. Положення фотоапарата: вправа №1 – лінія візування паралельна лінії горизонту; вправа №2 – оптична вісь об'єктива перпендикулярна площині об'єкта зйомки. Освітлення – природне (сонячне світло). Знімки між собою скріплюються у загальну панораму. Вправа №1 – кількість знімків в залежності від виду об'єктива (повна панорама), вправа №2 – 3 знімки. Картка з прізвищем того, хто фотографує в одному з кадрів кожної панорами.

Умови виконання:

Режим зйомки – Р (програмний) або панорамний.

Режим фокусування: вправа №1 – One-Shot AF на нескінченність, вправа №2 – з довільним вибором точки фокусування.

Чутливість (ISO) – 100 одиниць.

Режим вимірювання експозиції – багатозональний (інтегральний).

Баланс білого – в залежності від умов зйомки (домінування певного кольору у світлі).

Фотографічний спалах – вимкнений.

Режим автоспуску – увімкнений.

Вправа № 1. Фотографування об'єкта способом кругової панорами.

Вправа № 2. Фотографування об'єкта способом лінійної панорами.

Висновки. В ході виконання даної контрольної роботи ми прийшли до висновку, що Далі описати особливості фотозйомки при виконанні поставленого завдання і отримані при цьому результати.

Контрольну роботу виконати за зразком, поданим вище.

Завдання до Теми 4

(Завдання 1)

КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 5.

Мікро і макрофотографія.

Техніка фотографування:

Зйомка дрібного об'єкта методом макрозйомки за допомогою фотоапарата (режим макро, за допомогою подовжувальних кілець, макрооб'єктивів, макролінз) та його фрагменту методом мікрозйомки за допомогою цифрового мікроскопу. Фотоапарат закріплений нафотографічній установці, мікроскоп – на штативі. Положення фотоапарата – оптична вісь об'єктива перпендикулярна площині об'єкта зйомки і направлена в центр об'єкта зйомки. Освітлення: при макрозйомці – штучне (світло софітів), при мікрозйомці – штучне (світло мікроскопа). Лінійка з прізвищем того, хто фотографує має бути в кадрі фото №1.

Умови виконання:**Вправа №1:**

Режим зйомки – **P** (програмний) або **M** (ручний).

Режим фокусування – One-Shot AF з довільним вибором точки фокусування.

Чутливість (ISO) – 100 одиниць.

Режим вимірювання експозиції – центральнo-зважений (оціночний).

Баланс білого – в залежності від умов зйомки (домінування певного кольору у світлі).

Фотографічний спалах – вимкнений.

Режим автоспуску – увімкнений.

Вправа №1:

Режим зйомки – **A** (автоматичний).

Режим фокусування – **MF** (ручний).

Чутливість (ISO) – **A** (автоматичний).

Режим вимірювання експозиції – **A** (автоматичний).

Баланс білого – в залежності від умов зйомки (домінування певного кольору у світлі) або **A** (автоматичний).

Вправа №1. Фотографування об'єкта методом макрозйомки.

Вправа №2. Фотографування фрагменту об'єкта методом мікрозйомки.

Висновки. В ході виконання даної контрольної роботи ми прийшли до висновку, що Далі описати особливості фотозйомки при виконанні поставленого завдання і отримані при цьому результати.

Контрольну роботу виконати за зразком, поданим вище.

(Завдання 2)

КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 6.**Контрастуюча фотозйомка.****Техніка фотографування:**

Зйомка дрібного об'єкта при послабленні і посиленні контрасту апаратними (програмними) засобами фотоапарата. Фотоапарат закріплений на фотографічній установці. Положення фотоапарата – оптична вісь об'єктива перпендикулярна площині об'єкта зйомки і направлена в центр об'єкта зйомки. Освітлення – штучне (світло софітів). Лінійка з прізвищем того, хто фотографує має бути в кожному кадрі.

Умови виконання:

Режим зйомки – **P** (програмний) або **M** (ручний).

Режим фокусування – One-Shot AF з довільним вибором точки фокусування.

Чутливість (ISO) – 100 одиниць.

Режим вимірювання експозиції – центральнo-зважений (точечний).

Баланс білого – в залежності від умов зйомки (домінування певного кольору у світлі).

Фотографічний спалах – вимкнений.

Режим автоспуску – увімкнений.

Вправа № 1. Фотографування об'єкта з послаблення контрасту.

Вправа № 2. Фотографування об'єкта з посиленням контрасту.

Висновки. В ході виконання даної контрольної роботи ми прийшли до висновку, що Далі описати особливості фотозйомки при виконанні поставленого завдання і отримані при цьому результати.

Контрольну роботу виконати за зразком, поданим вище.

Завдання до Теми 5

(Завдання 1)

КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 7.

Кольоророздільна фотографія.

Техніка фотографування:

Зйомка заздалегідь підготовленого об'єкта (див. зразок) у кольоровому, чорно-білому режимі та в чорно-білому режимі з трьома різними кольоровими світлофільтрами (червоним, синім, жовтим). Фотоапарат закріплений на фотографічній установці. Положення фотоапарата – оптична вісь об'єктива перпендикулярна площині об'єкта зйомки і направлена в центр об'єкта зйомки. Освітлення – розсіяне світло (кільцевий освітлювачабо світловий колодязь). Лінійка з прізвищем того, хто фотографує має бути в кожному кадрі. Світлофільтр встановлюється перед об'єктивом або перед освітлювачем.

Умови виконання:

Режим зйомки – М (ручний).

Режим фокусування – One-Shot AF з довільним вибором точки фокусування.

Чутливість (ISO) – 100 одиниць.

Режим вимірювання експозиції – центрально-зважений (оціночний).

Баланс білого при кольоровому режимі зйомки – в залежності від умов зйомки (домінування певного кольору у світлі), при чорно-білому – відсутній.

Фотографічний спалах – вимкнений.

Режим автоспуску – увімкнений.

Вправа №1. Фотографування об'єкта в кольоровому режимі.

Вправа №2. Фотографування об'єкта в чорно-білому режимі.

Вправа №3. Фотографування об'єкта в чорно-білому режимі з червоним світлофільтром.

Вправа №4. Фотографування об'єкта в чорно-білому режимі з синім світлофільтром.

Вправа №5. Фотографування об'єкта в чорно-білому режимі з жовтим світлофільтром.

П.І.Б.

ЧЕРВОНА СМУЖКА

Висновки. В ході виконання даної контрольної роботи ми прийшли до висновку, що Далі описати особливості фотозйомки при виконанні поставленого завдання і отримані при цьому результати.

Контрольну роботу виконати за зразком, поданим вище.

(Завдання 2)

КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 8.

Фотозйомка в невидимій ділянці спектру.

Техніка фотографування:

Зйомка паперового грошового знаку у чорно-білому режимі при звичайному та ультрафіолетовому світлі. Фотоапарат закріплений на фотографічній установці. Положення фотоапарата – оптична вісь об'єктива перпендикулярна площині об'єкта зйомки і направлена в центр об'єкта зйомки. Освітлення: вправа №1 – штучне, розсіяне світло (кільцевий освітлювач або світловий колодязь); вправа №2 – ультрафіолетовий освітлювач. Лінійка з прізвиськом того, хто фотографує має бути в кадрі при виконанні вправи №1. Зйомка здійснюється у темному приміщенні. При виконанні вправи №2 вимірювання експозиції здійснюється в ультрафіолетовому світлі, потім включається загальне світло для наведення на різкість, не відпускаючи кнопки спуску затвора вимикається загальне освітлення і фотографування здійснюється в УФП.

Умови виконання:

Режим зйомки – М (ручний).

Режим фокусування – One-Shot AF з довільним вибором точки фокусування.

Чутливість (ISO) – 100 одиниць.

Режим вимірювання експозиції – центральнo-зважений (оціночний).

Баланс білого при чорно-білому режимі зйомки – відсутній.

Фотографічний спалах – вимкнений.

Режим автоспуску – увімкнений.

Вправа №1. Фотографування об'єкта (паперової грошової купюри) в чорно-білому режимі у звичайному розсіяному світлі.

Вправа №2. Фотографування об'єкта (паперової грошової купюри) у чорно-білому режимі в ультрафіолетовому світлі.

Висновки. В ході виконання даної контрольної роботи ми прийшли до висновку, що

Далі описати особливості фотозйомки привиконанні поставленого завдання і отримані при цьому результати.

Контрольну роботу виконати за зразком, поданим вище.

(Завдання 3)

КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 9.

Особливості фотозйомки при проведенні окремих слідчих (розшукових) дій.

Техніка фотографування:

Зйомка змодельованого місця події орієнтуючою, оглядовою, вузловою і детальною зйомкою. Місцем події є відкрита місцевість або приміщення в умовах недостатнього освітлення. Фотографування здійснюється за допомогою штучних джерел освітлення (зовнішніх ламп-спалахів, ліхтарів, прожекторів). Положення фотоапарата – оптична вісь об'єктива перпендикулярна площині об'єкта зйомки, лінія візування паралельна лінії горизонту. Картка з прізвищем того, хто фотографує має бути в кожному знімку крім детального, при детальному – лінійка з прізвищем.

Умови виконання:

Режим зйомки – **Р** (програмний) або **М** (ручний).

Режим фокусування – One-Shot AF з довільним вибором точки фокусування.

Чутливість (ISO) – 100 одиниць.

Режим вимірювання експозиції – багатозональний (інтегральний).

Баланс білого: в залежності від умов зйомки (домінування певного кольору у світлі).

Фотографічний спалах – за необхідності.

Режим автоспуску – увімкнений.

Вправа № 1. Фотографування місця події з прив'язкою до оточуючого середовища (орієнтуюча зйомка).

Вправа № 2. Фотографування самого місця події (оглядова зйомка).

Вправа № 3. Фотографування фрагменту місця події (вузлова зйомка).

Вправа № 4. Фотографування сліду або речового доказу (детальна зйомка).

Контрольна робота виконується як додаток до протоколу огляду місця події (ілюстративна або фототаблиця) за зразком, поданим нижче.

Ілюстративна таблиця №1

додаток до протоколу огляду місця події за фактом вбивства гр. Іванова І.І.
__ . __ .2022 за адресою: м. Київ, вул. Карбишева, 3.

Фото 1. Зображення внутрішнього двору будинку №... по вул.

Фото 2. Зображення трупа біля вхідних дверей до буд. №.... по вул.

Фото 3. Зображення трупа та предмета, схожого на пістолет.

Фото 4. Зображення предмета, схожого на пістолет.

Спеціаліст

підпис, відтиск печатки

ПШБ

7. Методи навчання

Методи навчання:

1. Словесні, наочні та практичні методи.
2. Пояснювально-ілюстративний (інформаційно-рецептивний) метод.
3. Репродуктивний метод.
4. Частково-пошуковий метод.
5. Дослідницький метод.

Методи навчання

• Словесні

Розповідь-пояснення використовується під час навчання здобувачів протягом лекції. За метою виділяються такі види розповіді: розповідь-вступ, розповідь-повість, розповідь-висновок. Ефективність зазначеного методу залежить головним чином від уміння викладача розповідати, доступності інформації, від поєднання його з іншими методами навчання.

Бесіда – це діалог між викладачем та здобувачем вищої освіти, який дає можливість за допомогою цілеспрямованих і вміло сформульованих питань спрямувати здобувачів на активізацію отриманих знань. Саме за допомогою їх викладач активізує діяльність здобувачів, ставлячи їм запитання для роздумів, розв'язання проблемної ситуації.

Лекція слугує для пояснення теми; її типовими ознаками, є тривалість запису плану та рекомендованої літератури, введення та характеристика нових понять, розкриття та деталізація матеріалу, завершальні висновки викладача, відповіді на запитання.

• Наочні методи

Ілюстрація – допоміжний метод при словесному методі, її значення полягає в яскравішому викладенні та демонстрації власної думки.

Демонстрація характеризується рухомістю засобу демонстрування, наприклад, демонстрація навчальних фільмів.

• **Практичні методи:** виконання практичних вправ. Ці методи не несуть нової навчально-пізнавальної інформації, а слугують лише для закріплення, формування практичних умінь при застосуванні раніше набутих знань.

• **Навчальна робота під керівництвом викладача** – самостійна робота. До неї належать написання рефератів, самостійні письмові роботи, контрольні роботи, написання тестів.

8. Форми та методи контролю, критерії оцінювання результатів навчання

Форми контролю – залік, усне та письмове опитування. Контроль самостійної та індивідуальної роботи здійснюється шляхом перевірки виконаних завдань, передбачених даною програмою.

Методи контролю.

Методи поточного контролю:

- усне опитування (бліц-опитування, фронтальне опитування);
- робота за індивідуальними завданнями;
- тестування;
- поняттєвий диктант;

Поточний контроль здійснюється шляхом оцінювання усних відповідей щодо проблем для обговорення, передбачених планом практичних занять, а також шляхом: проведення експрес-опитувань, тестування. При оцінюванні враховується глибина теоретичних знань здобувачів і вміння застосовувати їх на практиці.

Практичні заняття проводяться двома науково-педагогічними працівниками, оскільки, з врахуванням специфіки відпрацювання практичних завдань з використанням можливостей спеціалізованих навчальних аудиторій, навчально-тренувальних полігонів та робочих місць з інсценованою слідовою картиною кримінальних правопорушень, навчальна група завчасно поділяється на дві підгрупи.

Поточний контроль – усний (у вигляді індивідуального або групового опитування) або письмовий (у вигляді контрольної роботи, тестів). Форми поточного контролю з кожної теми визначає викладач.

Підсумковий контроль проводиться у формі заліку після закінчення вивчення навчальної дисципліни. Структура білета передбачає одне теоретичне питання та одне ситуаційне (практичне) завдання.

Методи підсумкового контролю: усна відповідь або тестування.

При підсумковому контролі застосовується 100-бальна шкала оцінювання, а також національна система (відмінно, добре, задовільно, незадовільно) та система ECTS (A, B, C, D, E, FX, F)

Критерії оцінювання результатів навчання

Основними критеріями, що характеризують рівень компетентності здобувача вищої освіти при оцінюванні результатів поточного та підсумкового контролів, є такі:

- виконання всіх видів навчальної роботи, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни;
- глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих нормативних та доктринальних джерелах;
- вміння аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку;
- характер відповідей на поставлені питання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо);
- вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних ситуаційних завдань;
- вміння аналізувати достовірність одержаних результатів.

Розподіл балів, що присвоюються здобувачеві

Накопичення балів з тем за усі види робіт										Підсумковий контроль	Підсумкова кількість балів
<i>max 60%</i>										<i>max 40%</i>	<i>max 100%</i>

Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9	Самостійна робота	Залік	
2	10	10	10	10	2	2	2	2	10	40	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	відмінне виконання
85-89	Добре	B	вище від середнього рівня
75-84		C	загалом хороша робота
66-74	Задовільно	D	непогано
60-65		E	виконання відповідає мінімальним критеріям
35-59	Незадовільно	Fx	необхідне перескладання
1-34		F	необхідне повторне вивчення курсу

9. Інструменти, обладнання, програмне забезпечення, використання яких передбачає дисципліна

Інструменти. Використання інструментів, що входять до переліку криміналістичної техніки обирається викладачем, виходячи з теми навчальної дисципліни.

Обладнання. Для закріплення теоретичних знань та відпрацювання практичних навичок здобувачами вищої освіти за темами навчальної дисципліни необхідно використовувати навчально-тренувальні полігони та спеціалізовані навчальні аудиторії.

Програмне забезпечення.

Під час проведення занять в очному (offline) режимі використовуються наступні засоби програмного забезпечення:

- інтерактивні, мультимедійні проектори, комп'ютери, планшети, інтерактивна дошка.

Під час проведення занять в змішаному (blended) режимі використовуються наступні засоби програмного забезпечення:

- доступ до дистанційних навчальних курсів дисциплін на офіційному вебпорталі НАВС через мережу Інтернет (на платформах Moodle (Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment, Google – Classroom, Google Meet).

Під час проведення занять без очної складової в дистанційному режимі (on-line) за вибором викладача використовується:

- програмне забезпечення через мережу Інтернет.

На платформах Moodle (Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment), Google Classroom розміщені допоміжні матеріали.

Виконана робота розміщується здобувачем на середовищі Google Classroom, де науково-педагогічний працівник має можливість контролювати, систематизувати, оцінювати діяльність, переглядати результати виконання вправ, застосовувати різні форми оцінювання.

10. Перелік питань/завдань для підсумкового контролю з навчальної дисципліни

Перелік питань для підсумкового контролю:

1. Поняття «фотографія», «судова фотографія», «система судової фотографії».
2. Поняття, принцип роботи лінз. Види лінз.
3. Вибір ракурсу і масштабу при фотозйомці об'єктів криміналістичних досліджень.
4. Фокус та фокусна відстань. Види об'єктивів.
5. Способи проведення макрозйомки.
6. Нормальна та оптимальна експозиція при зйомці.
7. Фотоапарат, його основні вузли та механізми.
8. Режими зйомки, особливості та значення.
9. Класифікація цифрових фотоапаратів.
10. Особливості репродукційної зйомки.
11. Види фотозйомки при огляді місця події та їх особливості.
12. Експозиційні параметри.
13. Особливості орієнтуючої фотозйомки.
14. Способи визначення видержки і діафрагми при фотозйомці.
15. Використання світлофільтрів у криміналістичній фотографії.
16. Порядок проведення фотозйомки при огляді місця події.
17. Основні характеристики фотооб'єктивів.
18. Особливості фотозйомки рухомих об'єктів.
19. Значення світла для вирішення композиційних завдань фотозйомки.
20. Види та способи фокусування.
21. Роздільна здатність у криміналістичній фотографії.
22. Режими вимірювання експозиції.
23. Призначення та види фотографічного затвору.
24. Особливості фотозйомки зі спалахом.
25. Методи судової фотографії.
26. Судово-оперативна фотографія: поняття та застосування.
27. Баланс білого та його значення у судовій фотографії.
28. Панорамна фотозйомка, особливості її проведення.
29. Фотографування при пред'явленні для впізнання.
30. Видержка, особливості фотозйомки при тривалих видержках.
31. Фотографічний процес, його основні етапи.
32. Завдання, що вирішуються під час підготовки до фотозйомки.
33. Гіперфокальна відстань та її значення у судовій фотографії.
34. Особливості оглядової фотозйомки.
35. Стереоскопічна фотозйомка, способи її проведення.
36. Методика контрастуючої фотозйомки об'єктів.
37. Основні правила композиції кадру.
38. Вибір оптимального значення експозиції.
39. Репродукційна фотографія: фотозйомка штрихових та напівтонових документів.
40. Світлочутливість датчика зображення, види та значення.

41. Особливості фотографування при обшуку.
42. Глибина різкості та різко зображуваного простору.
43. Баланс білого, види та значення.
44. Контрастуюча фотографія, способи зміни контрасту зображення.
45. Способи визначення експозиції.
46. Оптичне за цифрове збільшення зображення об'єкта зйомки.
47. Використання методів судової фотографії при проведенні слідчих (розшукових) дій.
48. Фотографування при проведенні слідчих (розшукових) дій.
49. Фокусування в умовах недостатньої освітленості.
50. Види судової фотографії.
51. Фотографічний затвор: поняття, види та призначення.
52. Фотоекспонетр: види та призначення.
53. Впізнавальна фотозйомка: види, способи її проведення.
54. Інверсія та інтерполяція у судовій фотографії.
55. Фотографування в умовах недостатньої освітленості.
56. Особливості фотозйомки у невидимій ділянці спектру.
57. Види, значення та режими освітлення у судовій фотографії.
58. Зменшення та усунення ефекту червоних очей.
59. Глибина різкості та різко зображуваного простору.
60. Світлофільтри: поняття, види, значення та їх характеристика.
61. Особливості проведення метричної зйомки.
62. Класифікація цифрових фотоапаратів.
63. Види методів оперативної та дослідницької фотографії.
64. Фактори, які впливають на вибір видержки при фотозйомці.
65. Судова фотографія, система та завдання.
66. Фотографування при пред'явленні для впізнання.
67. Види та способи визначення експозиції.
68. Методи судово-оперативної фотозйомки.
69. Особливості фотозйомки в ультрафіолетовій ділянці спектра.
70. Особливості фотографічного процесу.
71. Режими фокусування, види та значення.
72. Особливості фотозйомки при проведенні огляду місця події.
73. Предмет і система судової фотографії.
74. Фотозйомка рухомих об'єктів.
75. Орієнтуюча, оглядова, вузлова та детальна зйомка.
76. Види об'єктів та їх значення для фіксації криміналістично значимої інформації.
77. Режими вимірювання експозиції: види та призначення.
78. Фотографування при проведенні обшуку.
79. Точка фокусування: види та призначення.
80. Особливості проведення масштабної зйомки.
81. Методи науково-дослідної фотографії.
82. Вимірювальна фотозйомка, основні способи її проведення.
83. Особливості вузлової та детальної зйомки.
84. Криміналістичний відеозапис: поняття та призначення.

85. Види та значення освітлення для криміналістично якісного знімку.
86. Репродукційна фотозйомка, особливості проведення.
87. Люмінесценція: поняття та види.
88. Порядок роботи з фотоспалахом.
89. Способи визначення експозиції за допомогою фотоекспонетра.
90. Фотографування при проведенні освідування.
91. Методичні та процесуальні особливості застосування фотографії.
92. Гіперфокальна відстань: сутність та сфера застосування.
93. Особливості фотографування при проведенні ОМП на відкритій місцевості.
94. Процесуальне оформлення фотозйомки при проведенні слідчих (розшукових) дій.
95. Роздільна здатність фотографічного зображення.
96. Особливості фотографування при проведенні ОМП в приміщенні.
97. Фотозйомка трупів на місці події.
98. Фотографування при проведенні ОМП у несприятливих умовах.
99. Стереоскопічний метод зйомки.
100. Поняття, призначення та правила сигналітичної фотозйомки.
101. Фотографування у незручних умовах.
102. Первинні та вторинні способи зміни контрасту зображення у судовій фотографії.

Перелік завдань для підсумкового контролю:

1. Покажіть основні вузли та механізми сучасних фотоапаратів.
2. Сфотографуйте об'єкт з різким переднім планом.
3. Сфотографуйте об'єкт з різким заднім планом.
4. Сфотографуйте всі об'єкти в різкості.
5. Сфотографуйте об'єкт, що рухається.
6. Завантажте зображення з фотокамери.
7. Сфотографуйте об'єкт методом лінійної панорами.
8. Сфотографуйте об'єкт методом кругової панорами.
9. Сфотографуйте об'єкт з лінійним масштабом.
10. Сфотографуйте дрібну деталь з використанням USB-мікроскопа.
11. Здійсніть макрозйомку дрібного об'єкта.
12. Проведіть репродукційну зйомку документа.
13. Проведіть сигналітичну (впізнавальну) фотозйомку.
14. Здійсніть первинне посилення контрасту апаратними засобами фотоапарату.
15. Здійсніть вторинне посилення контрасту шляхом обробки цифрового зображення у графічному редакторі.
16. Посильте контраст кольорової деталі.
17. Послабте контраст кольорової деталі.
18. Сфотографуйте грошову купюру у невидимій ділянці спектру.
19. Проведіть орієнтуючу фотозйомку інсценованого місця події.
20. Проведіть оглядову фотозйомку інсценованого місця події.

21. Проведіть вузлову фотозйомку інсценованого місця події.
22. Проведіть детальну фотозйомку інсценованого місця події.
23. Проведіть фотозйомку трупа на місці події.
24. Складіть сценарний план відеофільму.
25. Здійсніть панорамну фотозйомку.
26. Сфотографуйте загальний вигляд ножа.
27. Сфотографуйте загальний вигляд гільзи.
28. Сфотографуйте загальний вигляд замка.
29. Сфотографуйте загальний вигляд документа.
30. Сфотографуйте слід пальця руки на непрозорому об'єкті.
31. Сфотографуйте слід пальця руки на прозорому предметі.
32. Сфотографуйте об'ємний слід пальця руки.
33. Сфотографуйте слід пальця руки на грошовій купюрі.
34. Сфотографуйте обгорілий документ.
35. Приберіть відблиск на віконному склі при фотографуванні.
36. Сфотографуйте слід пальця руки на дзеркалі.

11. Рекомендовані джерела інформації

Основна

1. Антонюк П. Є., Антощук А. О., Вакулик О. О. та ін. Мультимедійний навчальний підручник «Криміналістика». 2021. URL: <http://elar.naiu.kiev.ua/jspui/handle/123456789/22956>.
2. Біленчук П.Д., Кофанов А.В., Кобилянський О.Л., Терешкевич А.І. Аналогова і електронна фотографія: історіографія, характеристика, порівняльний аналіз, сфери застосування в юриспруденції. Навчальний посібник; за ред. П.Д. Біленчука. Київ: Українська Академія підприємництва, 2010. 40 с. (Серія «Електронна фотографія»). URL: <http://elar.naiu.kiev.ua/jspui/handle/123456789/4333>.
3. Кобилянський О. Л., Кофанов А. В., Хільченко С. В., Літвінова О. В., Буренко О. В. Програмний продукт «Мультимедійний навчальний посібник «Криміналістична фотографія та відеозапис». 2010. URL: <http://elar.naiu.kiev.ua/jspui/handle/123456789/1049>. (Свідоцтво № 43153).
4. Кобилянський О.Л., Кофанов А.В. Цифрові технології у криміналістичній фотографії. Навчально-методичний комплекс. Київ: КИЙ, 2010. 24 с. URL: <http://elar.naiu.kiev.ua/jspui/handle/123456789/4350>.
5. Кобилянський О.Л., Кофанов А.В. Фотографічна фіксація перебігу та результатів слідчих (розшукових) дій: Методичні рекомендації. Київ: УкрДГРІ, 2012. 64 с. (Серія «Запобігання, протидія, розслідування злочинів»).
6. Корж В.П. Огляд місця події: процесуальні підстави, особливості тактики, криміналістичні рекомендації: наук.-практ. посіб. для слідчих, прокурорів, поліцейських патрул. та крим. поліції. Харків: Золоті сторінки, 2017. 216 с. (Серія «Бібліотека криміналіста»).
7. Криміналістика [текст] : підручник. / В. В. Пясковський, Ю. М. Чорноус, А. В. Іщенко, О. О. Алексєєв та ін. Київ : «Центр учбової літератури», 2015. 544 с. URL: <http://elar.naiu.kiev.ua/jspui/handle/123456789/1700>.

8. Криміналістика : підручник / [В. В. Пясковський, Ю. М. Чорноус, А. В. Самодін та ін.] ; за заг. ред. В. В. Пясковського. 2-ге вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2020. 752 с. URL: <http://elar.naiu.kiev.ua/jspui/handle/123456789/19880>.

9. Разумов Э.А., Молибога Н.П. Практическое руководство по осмотру места происшествия: теория, тактика, техника : учеб.-практ. пособ. / Под ред. И.П. Красюка. Київ, 2015. 750 с.

10. Участь спеціаліста-криміналіста під час проведення окремих слідчих (розшукових) дій: Навчальний посібник [Текст] / [Є.Ю. Свобода, А.В. Кофанов, А.В. Самодін та ін.]. Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2018. 432 с.:фотоіл.

Додаткова

1. Криміналістика : підручник / [В. В. Пясковський, Ю. М. Чорноус, А. В. Самодін та ін.]; за заг.ред. В. В. Пясковського. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ: Філія вид-ва «Право». 2020. 752 с.

2. Textbook of criminalistics / Hendryk Malevski, Valery Shepitko. Kharkiv: Apostille Publishing House, 2016. 488 p.

3. The basics of criminalistic: educational manual / Antoshchuk A., Myrovska A., Sakovskyi A. and others. Kyiv: FOP Maslakov, 2018. 82 p.

4. Велика українська юридична енциклопедія: у 20 т. Том 20: криміналістика, судова експертиза, юридична психологія; редкол. В.Ю. Шепітько (голова) та ін. Харків: Нац. акад. прав. наук України; Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. 2018. 952 с.

5. Криміналістика: навчальний посібник для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. в 2-х частинах. Частина I: Вступ до курсу криміналістики. Криміналістична техніка / Б.Є. Лук'янчиков, Є.Д. Лук'янчиков, С.Ю. Петряєв. Київ: Нац. тех. ун-т України «Київський політехнічний інститутім. Ігоря Сікорського. 2017. 374 с.

6. Криміналістика: навчальний посібник для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. в двох частинах. Частина II: Криміналістична тактика. Методика розслідування / Б.Є. Лук'янчиков, Є.Д. Лук'янчиков, С.Ю. Петряєв. Київ:Нац. тех. ун-т України «Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського. 2017. 474 с.

7. Криміналістика: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / К.О. Чаплинський, О.В. Лускатов, І.В. Пиріг та ін. 2-е вид, перероб. і допов. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ; Ліра ЛТД, 2017. 480 с.

8. Криміналістика: підручник / В.В. Пясковський, В.К. Весельський, А.В. Іщенко та ін. Київ: «Центр учбової літератури», 2015. 704 с.

9. Криміналістика: підручник / Р.І. Благута, О.І. Гарасимів, О.М. Дуфенюк та ін. / за заг. ред. Є.В. Пряхіна. 3-тє вид, переробл. та допов. Львів : ЛьвДУВС, 2016. 948 с.

10. Криміналістика: підручник / Ю.П. Аленін, Л.І. Аркуша, О.О. Подобний, В.В. Тіщенко та ін. / за ред. В.В. Тіщенка. Одеса : Вид. дім «Гельветика», 2017. 556 с.

11. Криміналістика: підручник: у 2 т. Т. 1 / Ю.В. Шепітько, В.А. Журавель, В.О. Коновалова та ін. / за ред. В.Ю. Шепітька. Харків: Право, 2019. 456 с.

12. Криміналістика: підручник: у 2 т. Т. 2 / Ю.В. Шепітько, В.А. Журавель, В.О. Коновалова та ін. / за ред. В.Ю. Шепітька. Харків : Право, 2019. 328 с.

11. Перлін С. І., Лозова С. М. Перспективи використання сучасних засобів фото- та відеозйомки під час розслідування злочинів. *Право і безпека*. 2020. № 3(78). С. 103-108.

12. Разумов Э.А. Практическое руководство по криминалистике : учеб.-практ. пособ. / Э.А. Разумов ; под ред. И.П. Красюка. Київ : ООО «Элит Принт», 2011. 465 с. : ил.

13. Участь спеціаліста в огляді місця події: практич. посіб. / кол. авторів; за заг. ред. О.Г. Рувіна, Б.Б. Теплицького, С.С. Чернявського; Голов. слід. упр. Нац. поліції України, Нац. акад. внутр. справ, Київ. НДІ суд. експертиз. Харків: Фоліо, 2018. 127 с.

Інформаційні ресурси

1. Міністерство внутрішніх справ України <https://mvs.gov.ua>.

2. Національна поліція України <https://www.npu.gov.ua/>.

3. Міністерство освіти і науки України <https://www.mon.gov.ua>.

4. Державний науково-дослідний експертно-криміналістичний центр <https://dndec.centrmia.gov.ua/>.

5. Київський науково-дослідний інститут судових експертиз <https://kniise.com.ua/>.

6. Національна академія внутрішніх справ <https://www.naiu.kiev.ua/>.

7. Історія загальної фотографії. URL: <http://www.f-stop.com.ua/article/50.html>.

URL: <http://www.photodrom.com/book/history/histcam1.htm>.

8. Історія судової фотографії:

URL: http://www.pseudology.org/Crim/Crim_Photo.htm.

9. Теорія і практика фотографії:

URL: http://photo.sbor.net/lib/photo/Teoriya_i_praktika_fotografii/Oglav.html.

10. Панорамна фотозйомка:

URL: http://www.lurid.chuvashia.com/DOC/Book.The_digital_camera/Glav_a_07/Index04.htm.

Підписи авторів:

Тетяна МИХАЛЬЧУК

Свєгенія СВОБОДА